

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:
Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Öngyilkosság.

— július 5.

(gr.) Bródy Sándor, a modern magyar szépirodalom egyik legemlegettebb, nagy elméjű művelője, a mint szükségzaku távirat jelenti, öngyilkosságot követett el! — Megdöbbentő hír, méltó arra, hogy e helyen foglalkozzunk vele, a mely máskülönben a világot most izgatottságban tartó világeseeményeknek van szentelve. A szerencsétlen véget ért író tehetsége, bár elérte a zseniálitás határvonalait, talán nem igazolná, hogy a legnagyobbakat megillető mértékkel mérjük, de mivel egyénisége *tipus* volt, mivel élete és halála tanulságot hagy maga után, ezt a típust megmagyarázzuk, ezt a tanulságot kiaknázzuk.

Midőn pedig Bródy Sándor nevét írjuk le, önkéntelenül is eszünkbe jut a most lefolyt napok másik halottjának gróf Keglevich Istvánnak a neve. Volt köztük hasonlatosság, életükben úgy, mint halálukban; hiszen elvégre öngyilkosságot követett el Keglevich is. Mindketten nem törődtek az élettel, nem embertársaik vélekedésével. Büszkék voltak, az egyik uri voltára, a másik zseniálítására. Ez is, az is (az intendáns úgy, mint a zszurnaliszta) hatalmat gyakorolt a maga helyzetében és annak gyakorlásában hatalmat nem ismert. De mindkettőjüknek voltak ismerőseik, akik ebből a félelmet nem ismerő, énjükön kívül szuverén hatalmat nem látó, ekszentrikus életből előre látták, meg is mondták, hogy lelkök nemes tartalmát az egyéniség különöségei fogják értékükben leszállítani, életük vege pedig tragikus lesz. Ugy kellett lenni, mert mindketten félreértették hivatásuk szavát és a legjobb hiszemmel is — *rossz ügyet szolgáltak*. Amaz rossz politikai, emez rossz irodalmi irányt.

Hazug szellemű mondás a „de mortuis nil, nisi bene.“ Kivált a nyilvánosság emberéről illik hü képet adni, mintegy különválasztani tehetségökből azt, a mi a jövő számára megőrizni való, attól, a mi hülő poraikkal együtt porland a sírban. A kik Bródy Sándort pályájának elején figyelemmel kísérték, leszámítva azt, hogy az író benyomásokra hajlandó tehetsége sokszor tévedt más írók utánzatának ösvényébe, tőle sok szépet és nagyot várhattak. Irt is impozáns hatása, merész röptü, nagyobb szabásu dolgokat. De ugyanezen tisztelői meg-

döbbenve láthatták e szépen indult pálya végén, hogy jellemének legfőbb vonása, az egyéni függetlenség, a korlátlan szabadságvágy milyen téves irányba vezették. Azt hitte, önálló, ha műveiben a kuriózitásokat keresi, azt hitte, eredeti, mikor pedig csak ekszentrikus, azt hitte szabad, ha az erkölcs korlátait is lerázza, azt hitte, hogy démoni nagyságot sejtet, ha csupán az elvetemedettséget, a szennyet, a lelket megrontó ledérséget találja tollára méltónak. Ilyen működést folytatott utoljára „Jövendő“ című folyóiratában, a melyről el lehetett mondani, a mikor ő vezette közvetlenül, hogy a hány ifju vagy leány vette a kezébe, annyit rontott meg az író. Ez volt eddig a netovábbja irodalmunkban az erkölestelenség harcának az erkölcesel mert vannak szennyek, a melyeknek csak oly nagy bűn a leírása, mint elkövetése. Jó szíve, nagy elméje volt, mi vezethette egyéb a tévelyek eme tömkelegébe, mint a legsúlyosabb meghasonlás az élettel és önmagával, mint az elmének az a rettentő megzavarodása, a melynek vége — öngyilkosság szokott lenni!

Délceg, daliás ember volt. Gáncs-talan, lovagias, nemes, mint akármely főuri lovag. Felekezeti ember volt, még pedig nyílt bátorsággal s álca nélkül, a mit nem hátrányára rovunk fel a hittelenség és lagymatagság mai korszakában. Szánjuk, megkönnyezzük. Ő azonban téves működésének végén mit üzenhet azoknak, kik tulásokba vitték, a miben ő legalább zseniális volt és középszerűségükben undort keltettek, holott a mester legföljebb haragra lobbantott! Nékik és igen sokaknak üzenje véres szelleme, a mit az öngyilkos Wertherrel üzentet Göthe, látván, hogy az ő halála sokakat csábított öngyilkosságra: „Legyetek férfiak és ne kövessetek!“

Politikai hírek.

= Fejérváry pénztárjegyei. Egy napilap azt a hirt hozza, hogy Fejérváry Géza báró miniszter az államnyomdában 52 millió korona pénztárjegyet állíttatott elő, amelyet kibocsátási szándékozik.

Illetékes helyről szerzett információk szerint mindössze annyi igaz, hogy Fejérváry báró kinevezetése után, mint minden pénzügyminiszteri kinevezés után, új pénztárjegyürlapok állíttatnak elő, mert ezek a jegyek a mindenkorai pénzügyminiszter alá-

írásának facsimilójét viselik; ezeknek az ürlapoknak kizárólag az a rendeltetésük, hogy a már forgalomban levő pénztárjegyek a lejáratkor, ha szükséges, ujakkal helyettesíttessenek.

= Az idők jele. Csongrádról jelentik hogy az ott tartott községi tisztújítás alkalmával mind a négy községi tanácsosi állásra az ujjászervezett szociáldemokratapárt tagjait választották meg. A tisztújító közgyűlésen Tasnády Imre főszolgabíró elnökölt, aki maga is kandidált szociálista jelöltek.

A nagy válság.

— július 5.

Ugy látszik, hogy egyelőre semmi újabb fordulat nem várható a politikában. A politikusok nagy része elutazott a fővárosból s illetékmódon egyhamar nem is lesznek békétárgyalások.

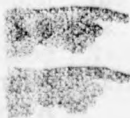
Az ellenkező hírekkel szemben illetékes helyről értesülünk, hogy nem igaz az a hír mintha Fejérváry Géza báró legközelebb a vezérbizottsági tagok egy másik csoportjával akarna békétárgyalásokat kezdeni. Báró Fejérváry miniszterelnök csak közvetlenül a képviselőház megnyitása előtt, tehát szeptember hónap első felében fog tárgyalni, akkor is ugyanazokkal, akikkel, szombaton próbálkozott meg.

Más helyről azt jelentik, hogy Fejérváry a nyarat felfogja használni a „puhítás“-ra. A békítési tevékenységét folytatni fogja, vagy legalább módot fog keresni megújuló tárgyalásokra; mert csak így tehet eleget annak a feladatnak, melyre a haza érdekei ellenére vállalkozott. Neki az a feladata, hogy fizesse Ausztriának a kvótát, hogy alkotmány- és törvényellenesen folytassa a tárgyalásokat a kereskedelmi szerződések iránt és hívja be őszre a póttartalékosokat, illetőleg tartsa bent a kiszolgált katonákat az ujoncmegajánlási jog kijátszására.

Mindezt el kell végeznie és nem mehet el, míg el nem végezte, mert ő nem az ország érdekében lett miniszterelnök és legfőbb minden egyéb, hanem mint maga is bevallja, császári parancsra. A veterán pretoriánus engedelmeskedik Caesar parancsának és nem törődik vele, hogy Rómának szenátusa és népe is van.

A főispánok elmenetelének ideje is elérkezett. Többen tényleg foglaltak már nyíltan állást a kormány ellen, a tulnyomó többség azonban még kertel. A főváros főispánja Márkus József főpolgármester szintén beadta lemondását, de mégis felkérére hivatalban maradt; ő azt mondja, hogy a főváros érdekében. Nagyon gyanus azonban, hogy a fél-

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

hivatalos h iradás Márkus lemondásával és maradásával kapcsolatban agyba-főbe dioséri Márkust és nagy hazafinak mondja, holott tudjuk, hogy azon a helyen a hazafiságról igen kétséges fogalmak vannak.

A király tegnap Ischlbe utazott. Mint értesülünk, a jövő héten a miniszterelnök is odautazik és mielőtt szabadságra menne kihallgatásra jelentkezik a királynál.

Fejérváry vén esontjait az idén is Gasteinban fogja füresztetni, de azért alkotmány-szegő működése nem fog szünetelni. Ma már biztos, hogy a magyar szakeladók még a nyár folyamán Bécsbe utaznak és egészen nyíltan részt fognak venni a kereskedelmi szerződésekre irányuló tárgyalásokban. Ez abszolút törvényszegés.

A kvótát is ki fogják fizetni, még pedig a mi színtén biztos, királyi döntés nélkül. Igaz, hogy a király döntése is törvénytelen volna, de úgy, amint Fejérváry teszi, hogy nem fizet az ország és a király nélkül, az olyan bűn, melyre még név sincsen, mert soha ember nem képzelte, hogy olyasmi is lehetséges és hogy akadhat ember, aki az ország pénzével úgy bánik, mint a magáéval. Mi mindennek a megszegése ez, azt igazán nem is tudjuk hamarjában megállapítani.

A szövetkezett ellenzék vezérlő bizottsága, mint értesülünk, ebben a hónapban már semmiesetre sem fog összeülni. Kossuth Ferenc nem tartja szükségesnek a bizottság összehívását, miután újabb momentum nem merült fel, egyebekben pedig a bizottság még a legutóbbi ülésen intézkedett. A miniszteriumokban nagy szorgalommal dolgoznak. Rövid időn belül elakarják végezni a felszaporodott ügydarabokat.

Nyaralások.

Itt van a nyár, megkaptuk, a mi után oly sokat kívánczoltunk. Megcsendül a kasza, felizzen a sarló, hull az érett kalász, aranyal van fődve a bőven termő anya föld. —

Nincs bűnös.

Írta: Fényes Samu.

Béres Pállal az állámfogházban ismerkedtem meg, ahova engem párbajért, öt meg többrendbeli izgatásért zártak. Azt hittem szociálista, de esodálkozva tapasztaltam, hogy az állámfogházban levő 3-4 szociálista megvetéssel elkerülte. Igen barátságos, jámbor embernek látszott, mindig szolgálatra kész, mindig esőndes, de azért nem vidámság híján való, de ez a vidámság nem a beszédben nyilvánított meg, — inkább a szemében. Abrándos, rajongó szemű voltak.

Az állámfogházban könnyen megy az ismerkedés, — sok ideje van az embernek a beszélgetésre s örül mindenik, ha van kivel beszélnie.

— Ön szociálista létére nincs a többiekkel barátságban.

— Nem vagyok én szociálista, — bojkottáltak. Sok mindenben nem egyeztünk meg.

— Hát nem szociálista izgatás miatt van elítélve?

— Egy röpiratot írtam, amelyben azt igyekeztem megvilágítani, hogy nincs bűnös, tehát nincs is joga a társadalomnak senkit se büntetni.

— Szép tan! Hisz akkor ki vagyunk szolgáltatva mindennek. Ha bűnös nincs, bűn sincs — és akkor védtelen maradnak a társadalmi intézmények.

— A társadalmi intézményeket meg kell védeni, már amelyik érdemes rá és azokat a veszedelmeket, amelyek elől védjük, elnevezhetjük bűnnek, ha önnek vagy az embe-

Ha anya a föld, az a boldogsága, hogy születte, a kenyeret adó buza kamatostól fizeti vissza jóságát. Ebben az esztendőben pedig nem hiában vetett a gazda, mert a bibliai kövér esztendők egyikének örvendünk! Az ország, a nép sok baja, gondja között vigaszul szolgálóak a telt kalászok, pedig bizonyított tény, hogy a hol az emberek jóléteinek örvendenek, ott erősebb az ellenállás, több az erő a sors csapásainak elviselésére is. Aldott jó anyánk, magyar hazánk termőföldje, erőt nyújtasz nekünk, hogy kiküzdjünk hessük legszebb ékességét, a szabadságot! A gazdák oly jó eredményét látják fáradozásainknak, hogy a börze spekulációit és a gabonauzsora mesterségeit sem érzik meg oly nagyon, mint más, szerencsétlenebb esztendőben! Adjunk hát a Mindenhatónak, hogy ilyen gazdagon éreztesse velünk áldását; — és becsljük meg a szegény, egyszerű földmivelőt, aki a gabonaföld terített asztalához hív meg bennünket! Konkolytók akadnak most is, kik a munkásnép félrevezetésével, fellázításával nehezítik meg az ügy minden oldalról sujtott gazdaember örömét! Ha azonban a gazdag aratás pillanatában, — amidőn az Isten szeretetét, a természet pedig bőkezűségét ragyogtatja előttünk, — eszünkbe jut a nyomorában könnyen félrevezethető munkásnép, akkor árásszunk reá szeretetet magunk is, áldozunk javainkból a szegény nép terheinek apasztására, hogy méltók is legyünk arra, amiben Isten jóvoltából részesítettünk! Nem lesz kivándorlás, nem lesznek véres lázadások, ha embertársaink iránt való kötelességeinket hiven teljesítjük, s a magunk sorának okos, helyes vezetése mellett az emberszeretettel érzelmű vezérel a szegények, az ugynevezett kisember helyzetének fölfogásában! A nemzet őszinte gyászja mellett sirba kísért József főherceg dicső családjának története szolgál tanulságunkra ebben az esetben is. Atyja volt, s szeretete a föld népét József nádor, elvegyült közötté, megérezte, orvosolta bajait József főherceg, és bizonyára így fog érezni fia, József Agost főherceg is! A felséges ur engedelmével József főhercegnek fog ő is nevezetnie, a névvel tehát átvállalta a dicső elődök, az apa és nagyapa emberszeretét, nemes, hazafias magyar lelkületét is! Szeressük a népet úgy mint ahogy ők szerették, s akkor a nép is szeretni fog bennünket! A legnagyobb ma-

gyar, Széchenyi István gróf életében is van mozzanat, amely arra mutat, hogy a magyarság jobbjai mindig megbecsülték a mások által megvetett köznépet! Édes atyjához beköszöntött egyszer egy öreg jobbágya:

— Csókolj kezet 5 neki — szolt az atya az akkor még gyermek Széchenyi Istvánhoz, az apa méltó utódjához, — mert az ő nehéz munkájából élünk mindannyian!

Az engedelmes ifju pedig teljesítette az apa intését!

Aldott jó anyaföld, táplálj bennünket továbbra is, vérünkért és veritékünkért, melyet rád hullatunk, add esérébe termésedet, mi pedig legyünk méltók adományaidra!

Veritékezve nyaral a földmives, gondokkal terhelve kezd a nyárba a király és a nemzet Aggódva szemléljük, hogy a közélet szántóföldjének milyen lesz a termése? — Nemzetietlen politikuskok konkolyt, a nemzeti törekvések igaz, hü munkásai tiszta magot vetettek mindenfelé! Nem nyomja-e el a sátán vetése a tiszta buzából serkedt kalászt? A hazaszeretet érlelő napja végül vajjon kívánatos aratást biztosít e nekünk? Még e percben sem láthatjuk tisztán a jövőt. — Viharos, sötét fellegek gyülekeznek mindenfelől!

Ég adja, hogy a király és a nemzet végre megtalálják az egymás kölcsönös megértésére vezető ösvényt!

Ez bizony szomorú nyaralás! Boldogok azok, akik elhagyhatják gondjaikat, bajaikat és eme terhes podgyász nélkül élvezhetik fürdőiken, nyaralóhelyeiken a természet szépséges bájait hűvös lombok közt, vagy a tenger felpezsdítő hullámai között a nyár örömeit!

Örvendünk a külföld most gyakran mutatkozó érdeklődésének, mert minden ilyen látogatás kevesbbíti a nemzetre szórt rut rágalmak erejét, és kevesbbíti félreismeretetésünket.

Örömmel halljuk, hogy a magyar közönség kezd a hazai fürdők, a természet hazai csodái iránt érdeklődni. Magyar ember is látható a magyar fürdőkben, de bőven akad külföldi is. Még megérjük, hogy a magyar ember is megél az idegen forgalomból, mint az olasz, vagy a svájci. Kitagadhatná, hogy például a Tatra, a Balaton és a Hortobágy csak is a magunk lustasága miatt nem vált még valódi gőcpontjává a kiránduló világnak? **Debreceni.**

reknek úgy tetszik, de a védekezés módja semmiesetre sem lehet az, hogy egyikre vagy másikra rásütjük a bűnös bélyeget. Ez igazságtalan, mert hazugság, célra nem is vezet, mert nem igaz. Nem az ember bűnös voltában kell a rossznak az okát keresni, csak a rossz nevelésben. Nem a bélyeg és a büntetés használhat, hanem a nevelés. Ha jól nevelnék az embert, megszűnnék a bűn, a nyomor és a nyavalyák nagy része.

Kezdem érteni ezt az embert. Amolyan bolondos idelista álmodozó, aki semmitéle rendszerbe nem illik bele, tehát könnyen üldözöbe veszi az ügyesség, a fennálló védője, de kidobja magából az új rendre törő, praktikus célokért harcoló szocialistaság is.

— Ugyan mit gondol az olyan ember felől, aki megtagadja az édesanyját? kérdezte tőlem egyszer heves vita után.

— Vagy a fiu, vagy az anyja szörny.

— Pedig egyik sem az. Hallgassa meg az én históriámat. Anyám az édes anyja mellett egy kis városkában élt. Nagyananyának a püspöki kinstárból nyugdíjcskájára járt, anyám varrt, himezett, — meglehetősen egyhangú élet. Néhány öreg emberen kívül soha férfival nem beszélt, mert nagyanyám igen vallásos volt és szeretete volna, ha leánya kolostorba lép. Egyszer aztán a nagygyakorlatok közben két napig a városban volt egy divízió huszár, egy hadnagyot a nagyanyámékhöz szállásoltak. A többi főlősleges részletezni, anyám fiatal volt és fogékony, a hadnagy vakmerő és csinos, a baj megtörtént, — anyám még tán a nevét se tudta csábitójának. Ez uram nem a szív dolga, hanem egy szerencsétlen percé. Volta-kepp ártatlan benne mind a kettő.

Anyámék bűnnek nevezték, az isten büntetésének, mert nem vette föl idején a fátvált. A mi erkölcsi felfogásunk ugyanis egész szövevényes erőnek festi le a rosszat. Bűn és büntetés egymást szülik s minden büntetés egyszersmind új bűn. A büntért pedig vezekelni kell. Anyám már eljártozta a vezekelhétést a saját személyére nézve, — vezekelnie kell tehát velem. Így lettem én anyám bűnének vezeklése. Ha már anyámból nem lehet apáca, legyen én belőlem szerzetes.

Az ilyen erkölcsösség voltaképp emberölésre vezet, mert annyi, mintha megölnék az embert, akinek a bölcsője fölött így határoznak. Az ilyen eljárás aztán újabb meg újabb tévedéseknek, rossznak, vagy ahogy önök mondják, bűnnek a szülőgya. Így lett az egy százból egésze áthatatlan bozót.

Anyám felköltözött a fővárosba, barátai tudtak neki annyi munkát szerezni, hogy megélhetett. Engem papi ismerősei bejuttattak iskolába és neveltek a szerzetesi pályára.

Nekem se a pálya, se az életmód nem tetszett, sem az erkölcsi elvek, amelyekben neveltek. Sikerült kimenekülnöm. Igen kevéssel megelégszem, szeretek dolgozni is, a magam emberségéből szerettem meg a tanítói oklevelet. A tanításban is gyönyörűségem tellett, hamar is készen akartam lenni, hogy én tarthassam el anyámat. Csak az, aki kolostorban élt, tudja igazán megérteni, mit jelent az, ha azt mondom, szerettem anyámat. Valami telhetetlen vágy lakozott bennem szeretete után és nem volt senki, semmi, amit szerethettem anyámon kívül. A maga módja szerint anyám is szeretett,

Politikai szenzáció

vagy

„Tudja meg minden igaz magyar“!

Tegnap Ujvidékről röpirat röpött a világba. Dr. Grunics János tanár adta ki, „Tudja meg minden igaz magyar“ címen. A szerző „szenzációs“ leleplezést közöl benne és fejtegeti, hogy a Habsburgoknak van e szükségük Magyarországra, vagy a magyarok vannak e a Habsburgokra utalva.

A röpiratból közöljük ezt a nagyszabású leleplezést:

Azon intrikákból kifolyólag, amelyekkel a bécsi kamarilla Magyarország megrojtására tör és amelynek, úgy látszik, a mai királyunk, Ferenc József áldozatul is esett, kénytelenítve érzem magam arra, hogy a szinigazságot, illetve ő felségének saját ajkairól elhangzott vallomását közzétegyem, amelyekből napnál is fényesebben, minden más érvnél is ékeesebben kiviláglik, hogy a Habsburg-dinasztia inkább van a magyar nemzetre ráutalva, mint a magyar nemzet a dinasztiaira.

Az 1868 iki esztendő elején néh. Masirevics Samu görkel. szerb érsek-patriárkát ő felsége hirtelen Bécsbe hívatta.

Sajnos, kevés illetékes tényező és újságíró él még abból a korból, akinek tudomása van arról, hogy milyen elkéseredett hársot folytattak dr. Miletics Szvetozár és társai a magyarok ellen és az akkori szerb patriárka, Masirevics Samu, illetve az akkori szerb klérus közt, amely utóbbinak az élén a dióceze akkori adminisztrátora: Angelics Germán állt.

Ő felsége Masirevics Samu patriárkához az audiencián a következőket mondta:

„Kedves patriárkám! Dinasztiam érdeke megkívánja, hogy ön most és a jövőben is, Magyarország érdekeit istápolja és nem csak hogy a szerb klérus ily irányu tevékenységet fejtsen ki, hanem hogy a szerb nép magyarjaimmal jó egyetértésben éljen. Ecéltől felette szükséges, hogy mielőbb egy szerb lapot indítson! Menjen sürgősen Budapestre, keresse fel gróf Andrássy Gyulát és beszélje meg vele azt a politikai prog-

rammot, amelyet a megindítandó szerb lap vallana. Ipsissima verba“

Én annakidején az ujvidéki görkerbzsel. főgimnázium tanára voltam. Akkoriban már több német és magyar ujságban nyíltan állást foglaltam dr. Miletics Szvetozár és társai ellen.

Teljesen váratlanul és meglepetésemre, hozzám érkezett akkortájt Masirevics Samu patriárka titkára, hogy úgy engem, mint a dióceze akkori adminisztrátorát: Angelics Germánt magához hívja.

Masirevics patriárka szobájában Grujics Nikanor szerb püspököt találtuk, hol Masirevics hármunk jelenlétében, német nyelven olvasta föl ő felségének fenti nyilatkozatát és felkért bennünket, miszerint nyomban lásunk hozzá, hogy egy szerb ujságot alapítsunk. Egyben meghagyta a két egyházfőnek, hogy engem tőlük telhetőleg támogassanak. Majd hozzám fordulva, ezeket mondta:

„Kedves fiam! Ön mindjárt holnap reggel Budapestre, gróf Andrássy Gyulához utazik és onnan a kész programot fogja elhozni és mondja meg ő kegyelmességének, hogy ön részére az óvadéket le fogom tenni.“

Mindez megtörtént és az 1868. június 1-én általam alapított „Szrbzski Narod“ 1901. évi januárig szerkesztésében meg is jelent.

Ezek után beakarom bizonyítani, hogy ő felségét csak rossz tanácsadói tudták Magyarországot ellen befolyásolni. Mert ha a Habsburgdinasztia érdekeit minden áron védve akarja tudni, úgy azt csak az erős Magyarország által érheti el. Erősek pedig csak akkor lehetünk, ha a független és önálló állam minden atributeumával rendelkezünk.

Mindekről írásbeli adataim vannak és ha a szerb nemzetség közt legkisebb gyanus izgatást veszem észre, akkor néh. hírnevű Rajacsics patriárka politikai végrendeletét fogom közzétenni, amelyet ő néhány héttel halála előtt, mint kezdő hírlapírónak átadott és ő felsége abbéli nyilatkozatát, amelyet Angelics Germán püspökkel és velem — báró Molinár tábornok, mint a görkel. szerb egyházi kongresszus volt királyi biztosa 1872-ben irányítás céljából Péterváradon közölt. Dr. Grujics János, a megszűnt „Szrbzski Narod“ volt szerkesztője.

Egyház és iskola.

Vizsgálatok a ref. főgimnáziumban.

Az 1905. és 6. iskolai év elején a debreceni ref. főgimnáziumban a következő vizsgálatok fognak tartatni: Javító és pótló vizsgálatok: VIII ik osztály szeptember 1, I—IV osztály szept. 2, V—VI osztály szept. 4. Fölvételi vizsgálatok bármely osztályból szeptember 1, délelőtt. Magánvizsgálatok: VIII. osztály szeptember 1. V—IV osztály szept. 5, V—VII osztály szept. 6-án.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— július 5.

Gróf Tisza Istvánról az a legujabb lefedezés, hogy helyesli 1849 et, vagyis a Habsburgokat trónjuktól megfosztó debreceni határozatot.

Éppen most mondotta ugyanis egy bécsi újságíró előtt, hogy a nemzet ezer év óta éppen most, a Bánffy-féle határozat elfogadásával tért le először a törvényes alapról a királyával szemben.

Ebből következik, hogy Tisza gróf ur az előző esetet, azaz 1849-et, nem tartja helyesnek.

Igy szólja el magát az ember, a mikor maga is tudja, hogy — nincs igaza!

Még mindig azt hajtogatják Tisza és a sajtója, hogy a január 26 iki választások nem voltak egyebek — a pusztá véletlennél.

Hanem azért sehogysem határozzák el magukat arra, hogy a választások megismétlését kíséreljék meg. Mert hátha most még véletlenebbül döntene a nemzet!

Az 52 millió bankótát hát kinyomatja Fejérvary báró.

Lesz hát Fejérvary s bankó is Magyarországon.

De valjon ontja-e a pénzt a fináncvilág a véggenerális . . . bajuszára!

már amennyiben erkölcsi elvei megengedték. Engem mindig büne élő jelének nézett és meggyőződése volt, hogy a bűn semmi gyümölcsöt élvezni nem szabad. Az anyai szeretet tehát neki csak a büntetés újabb szakadatlan láncolata volt. Mert akár-mennyire belenevelték is ezeket a nézeteket, az anyai szeretet mégis keresztültört kergők alól.

Igy aztán ha hetenkint egyszer meglátogattam, szegénynek három napig kellett különös vezekléseket elszenvedni azért, mert örvendett látásomnak.

Mikor aztán otthagytam a szerzetesi pályát, egészen ketségbessett, — hisz az én életem volt arra szánva, hogy vezekeljen érte. Már ezután nem is örült, ha látott.

Ezért akartam minél előbb magamhoz venni, arra számítottam, hogy én ki vonom előbbi környezetéből, elfeledtetem vele, a magam ifjú erejével más erkölcsi világba nevelem belé.

Elgondolhatja tehát örömmel, amikor ráje állhattam és így szólhattam hozzá: Anyám, elköltöznék vidékre, nem kell már dolgoznom, csak a magunk háza körül, megélünk a keresményemből ketten.

— En nem mehetek hozzád, ami utaink szétváltak. A bünt el kell temetni, de te annak kiáltó bizonyítéka vagy. Nem lehet, te miattad nem lehet. A te utad a bűné, nem mehetek veled.

Hiába volt minden beszédem, hiába magyaráztam neki, hogy nincs büne, nekem sincs, — hogy az élet az örömmel adatott és nem a vezeklésnek.

— Nem, nem te elkárhozol és elkárhozom én is. Nekem el kell temetnem a bünt és el is tudnám most, az Isten megen-

gedte. Volna valaki, — istenes ember, a bucsukon előnékesese a zsolozsmának, a szent zászlót hordja, aki segíteni akarna megvalálni az idvezülés utját, élettársam akarna lenni, bekötni a fejemet, — de nem vehet el miattad.

— En miattam?

— Igen miattad. Az emberek ujjal mutatnának reá, nem énekelhetne a bucsukon, a zászlót se vihetné, ha tudnák, hogy esett leányt vett el. Már pedig ha felségének fia van, akinek nem tudja apját adni, mindenki megismerné szégyenét. Ha tehát te jó fiu, meg jó keresztény lennél, letagadnád még a létezésedet is.

Megdöbbenve hallgattam.

— Mit kívánsz tőlem anyám?

— Hogy feleljél el, hogy anyád vagyok. Megélsz a munkából, rám nincsen szükséged, feleljél el engem, hogy én is elfelejtsem a bűnöm, tagadj meg, hogy én is megtagadhassam a bünt. Ne ismerjük egymást, — ez neked is fájni fog egy darabig, nekem is, de azt mondta a gyóntatóm, hogy csak ez áron nyerhetek bűnbocsánatot.

Nem akartam beleegyezni, anyám könyörgött, sirt, kétségbeesett, engem az ördög menthetetlen martalékának tartott, amiért szerzetes nem lettem s rögeszméje lett, hogy feledést, bocsánatot — és férjet csak ez uton kaphat.

Végre is beleegyeztem — és most uram maga előtt lát egy embert, akit szülőanyja megtagadott, anélkül, hogy bármelyiköknek bűnök volna. De látja, azért anyám hetenkint kétszer bőjtöl, minden bucsun ott van és egész élete nem egyéb, mint büne miatt való örökös remegés . . . És mind ez csak

a rossz nevelés eredménye. Mert csak a halál kultuszára tanítanak, mert az örök élet elé rettenetes küszöböt helyez az emberi balgaság: — a halált. A feltámadást is csak a halál egy fejezetének tekinti. A halál kultusza pedig nem lehet más, mint rettenetes tévedések tenyésztő talaja. Mi ezeket bűnöknek nevezzük és egész életünket avval töltjük el, hogy a bélyeggel a kezünkben járunk, kelünk, keresvén, kire lehetne rá nyomni ezt a szót: Bűnös. Pedig hát nincs bűnös, amit mi bűnnek nevezünk, az csak rossz nevelés gyümölcse . . .

— És még mindig tanító?

— Nem, elcsaptak.

— Röpirata miatt?

— Oh nem, egy szerencsétlen, megbélyezett leányt segítettem ki a posványból. Ezt minősítette fölöttes hatóságom erköletelenségnek, ezért csaptak el. Egyszerű, de tanulságos história az is, — majd máskor azt is elbeszélem.

. . . És milyen szép lehetne az élet, ha csak az életnek élénk, igazán birtokba vehetnők ezt a szép világot és megvalósulna az az idvezítő szózat: Jertek ide ti megfáradottak és megterheltek, hadd vegyem le a terheket. Mert uram, minden teher, amely alatt nyög az ember levehető róla, minden fáradalma, elerayedése felüldíthető, csak hozzá kellene fogni, csak erre az egy dologra kellene megtani ani az embereket: Nincs bűnös . . .

És a szemei fényleni kezdtek valami benső tüztől és szinte azon keptam magam, hogy a bolondsága ragadós.

NAPI HIREK.

Bródy Sándor.

Öngyilkossá lett egy magyar író.

— július 5.

Egy azok közül, akit az egész országban ismernek és neve van a külföld nagyolvasó közönsége előtt is. Semmeringről érkezett a szomorú hír, hogy Bródy Sándor tegnap öngyilkossá lett. A nagy írók sorsa lett az övé is. A fény, a pompa, az ünneptetés minden gyönyörűségébe hirtelen lecsap a villám, a mely az ő tragédiájuk.

Szomorúság fogja el szívünket, hogy ez a sors most Bródy Sándort érte, a ki a magyar írók között új iskolát teremtett. Az életszót árnyékának volt megfestője ez az ember, az ő esodálatos, szindús tollával. Realisták, ha vannak most a magyar irodalomban, akkor a Bródy nyomdokán járnak, mert ő keres fel az életet ott a hol létezéshez minden bűn tapad.

Bródy Sándort sokféle különlegessége dacára nagyon szeretik. Az újabb írógárdának legelső soraiból való, a ki élelátásával a legapróbb dolgokat is megfigyelte.

Néhány hét előtt nyári üdülés céljából a külföldre ment. Tegnap Semmeringre utazott. Senki se sejtette, hogy a nagy író utolsó útjára kelt most Halálhíre egész váratlanul jött és megdöbbentette az egész írói világot. Egy fényes, tüneményes írói pálya ért volna véget ezzel az öngyilkossággal. Nemrégiben súlyos beteg volt s lehetségesnek tartják, hogy a kórság maradandó nyomot hagyott a szervezetében, a mi az élettől való megváltásra ösztökélte. De bármiképen történt is a tragédia, Bródy Sándorban a magyar irodalom legizmosabb tagja veszne el.

Örömmel vesszük a késő éjjeli órákban a hírt, hogy Bródy Sándor nem halt meg. Bécsből ugyanis újabb távirat közli, hogy Bródy Sándor hónapok óta tartó súlyos idegbaja miatt mellbe lötte magát a Semmeringen és ott ápolják. Bródyt egy bécsi kórházba szállították. Sebe igen súlyos, de az orvosok hiszik, hogy megmenthetik az életnek. Azonban kezelő orvosai mégis tartanak a komplikációktól.

Debreceni pereg.

— július 5.

Addig regnált az urán Gáboriné asszonyom, míg a gazda megígérte neki, hogy ez idén tengeri fürdőbe szállítja. Csak azt köti ki, hogy maga választja ki a helyet és nem árulja el indulásig, hogy hová mennek.

Ugy is történt. Pakkol az asszony, el is bucsuzik az irigykedő szomszédságtól. Kocsira ülnek és mennek.

El is érkeznek a legközelebbi — kukorica földig. Ennek a közepén van egy fürdőkád, tele vízzel. Itt teszi le gazduram az oldalbordáját.

— Nos anyjukom, így szól a hűledező asszonyhoz, itt a tengeri is, meg a fürdő is. Elj hát a tengeri fürdővel, a mig kedved tartja. — Dehogy velem százakat kötess el idegen országban, olyan nincs a sifonérban!

Csak nagy siránkozásra lágyult meg annyira a gazda szíve, hogy elhajtattak a közel levő környári-sóstóig. Ott is maradtak két hétig.

Igy legalább oda vághatta Gáboriné asszonyom a csufolkodó falunak, hogy mégis volt ő fürdőn! Még pedig s ő s fürdőn, akárcsak a tengeri fürdő!

— **Toepke Alféd meghalt.** Toepke Alfréd, volt pénzügyi államtitkár, az osztrák magyar bank kormányzója ma reggel kilenc órákor meghalt. Beszterelése délután 3 órákor lesz, ezután Nagyszébenbe viszik, ahol csütörtökön lesz a temetése. Toepke egyike volt a pénzügyi adminisztráció legképzettebb munkásainak. A politikai életben részt nem vett, de a fináncpolitika sok nevezetes mozzanata az ő nevéhez kapcsolódik. Az osztrák-magyar banknál lévő állásába két évvel ezelőtt került.

— **Peng a kasza.** Az istenáldotta sárguló rónán megpendültek a kaszák. Kezdődik az aratás. Péter és Pál napja ugyan a hagyomány szerint az aratás kezdete, de a mult hét végén alig fogtak a nagy munkához. Most már mindenütt hozzá kezdtek az aratáshoz. Örömmel konstatálhatjuk, hogy míg a Dunánál véres zavargásokat idéz föl a mezeli munkások sztrájkja, nálunk teljes békességben indult meg az aratás. A termés mindenfelé kedvező eredménnyel biztat, a gazdák meg lehetnek elégedve az esztendővel.

— **Kovács Gyula indítványa.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága, Debrecenben, a vármegyeháza nagytermében e hó 10 ikén délelőtt fél 9 órákor rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés egyedüli tárgya: Kovács Gyula és társai törvényhatósági bizottsági tagok indítványa az országos politikai helyzet ügyében.

— **Kánikula.** Minden átmenet nélkül visszatért a tavalyi forróság. Szinte feledjük, hogy volt részünk a tél hidegében és egy állítólagos tavasz enyhességében; csak ezt a sorvasztó, elkerülhetetlen, minden zeget-zugot betöltő forróságot érezzük tetetetlenül. Az éjszakák nem adnak menekvést. Parázs a párnád és kemence forrósága a takaród. A szobád mint a gőzfürdő és ha tikkadságot egy korty vízzel akarod enyhíteni, meleg vizet találsz a pohárban. Csak éppen a hideg fürdőkben lehet felfrissülni, de ott sem teljesen, mert mire felöltözöl és eljössz a fürdőből: épp oly meleged van, mint azelett. Az aszfalt megpuhul. Az utcai kövezet, a házak sugározva verik vissza a nap hevét. Ez ellen nincs menekvés. Megadással tűrjük az afrikai négeknek való tropikus hőséget.

— **Kristóffy és a vármegye huszárja.** Tegnap délben folyt le a következő józsi jelenet a városház-utcai megyeháza bejáratánál: A kapuban diszruhában feszít a megye egyik régi huszárja, Somogyi József, akinek az a hivatása, hogy az érkező vendégeknek magyarul szalutálva, a kérdezősködőket utba igazítsa. A déli órákban egy előkelő külsejű ur tér be a palotába. A huszár fészesen szalutál, mire a vendég megkérdezi tőle:

— Itt van a főispán ur?

A huszár szánakozó arccal néz a kérdezősködőre, mint egy olyan vidéki atyafira szokás, aki sohasem mozdul ki odújából és még csak újságot sem olvas, aztán jóakarólag felvilágosítja a világtól teljesen elmaradt kérdezősködőt:

— A mán meghót!

A látogatónak hirtelen eszébe jut, hogy bizony erről megfeledkezett és mosolyogva kérdezősködik tovább:

— Hát az alispán ur?

— Az itt van. Csak menjen föl az ur az első emeletre, aztán jobbra, akkor majd magától is odatalál.

— Köszönöm.

— Nincs mit. Hanem a mondó vagyok, hogy jobb lenne, ha máskor kopogtatna be az alispán urhoz, mert most az nem fogadhat.

— Miért?

— Azért, mert jelentették neki, hogy jönna belügyminiszter ur, hát azt várja.

— No nem baj, szólta a látogató és jóízűen mosolyogva fölsetett a lépcsőn.

Nem fáradt hiába. Az alispán azonnal fogadta, mert a vendég Kristóffy József belügyminiszter volt.

— **Az építő munkások sztrájkja.** Az építő munkások és munkaadók között ma délelőtt 9 órákor ismételt békítési kísérlet lesz. A hatóság értekezletre hívta össze a sztrájkolók és mesterek megbízottait. Az értekezleten Polgár Zsigmond ker. iparfelügyelő minden lehető el fog követni, hogy a békés megegyezés létrejöhön. Készséges azonban, hogy lesz ezen fáradozásának valami eredménye. A főkapitány ugyanis a meg egyezés útját egyengetni akarván tegnap délután, a sztrájkolók vezetőit beidézte magához, rákarta birni őket, hogy ha az óránként 18 fillér munkabér megadását a munkaadók a mai értekezleten felajánlanak szüntessék be a bérharcot. A munkások azonban kereken kijelentették, hogy követeléseikből nem engednek és a 40 fillér munkabérért folytatni fogják a sztrájkot.

— **A lakatos munkások bérmozgalma.** A lakatos munkások tegnap már munkába állottak. A munkaadók ugyanis mint tegnap megirtuk biztosították őket arról, hogy követeléseik megadása elől nem zárkoztak el, sőt ellenkezőleg jogosaknak és méltányosaknak tartják kívánságaikat. Kötelezték magukat, hogy két héten belül határoznak a felett, hogy megadják e azokat. Ma délelőtt 11 órákor a mesterek három megbízottja értekezletet tart az ipartestület tanácstermében, melyen behatóan foglalkoznak a munkások kívánságával.

— **Az orosz cenzura.** Londonban most új könyv jelent meg angol nyelven: Ideál és becsületesség az orosz irodalomban címmel, melyet Krapotkin Péter herceg írt. — Krapotkin herceg már évek óta él Angliában száműzetésben s hogy magát és családját fenntarthassa, kénytelen tudományos irodalmi működést kifejteni. Fentemlített munkája egyik fejezetében érdekes közlések található az orosz cenzuráról. Oroszországban egy kiadó sem bocsáthat nyilvánosság elé könyvet hivatalos vizsgálat nélkül. Sőt a folyóiratokban és más lapokban sem jelenhetnek meg cikkek, különösen pedig politikai jellegűek, addig, míg a cenzor engedélyező kézzel nem jár el nem látja őket. Gyakran megtörténik, hogy ha valamely mű nagyon népszerű, kapós, a cenzor valami gyanus okát fundálja ki a kelendősségre és elköbözza a legártatlanabb könyvet is. Ekkor aztán a kiadó hiába indít meg hivatalos eljárást az engedély újabb megszerzése céljából; néha 20 év is beletelik, míg vagy más kiadást rendezhet sajtó alá, vagy ugyanazt újból áruba bocsáthatja. Korlátlan hatalommal garázdálkodik a rendesen korlátolt cenzura minden téren. Puskin sok költeményét például nem lehet kinyomatni s Tolsztof regényeiből is kimarad egy-egy fejezet. Ilyen viszonyok között a modernebb, szabadabb gondolkodású írók nem tehetnek mást, — mint hogy külön nyelvet alkotnak meg, mely a cenzornak vagy magas, vagy jámbor, de a beavatottak előtt világos; azok ugyanis felfogják igaz értelmét.

— **A helyi vasut igazgatósága tisztelettel értesíti a n. é. közönséget,** hogy tekintettel arra, miszerint az Egymalom utcánál történt összeütközés folytán két mozdonyunk nem használható, néhány napig a vonatok nem 11, hanem 20 percenként közlekednek.

— **Dalások a Bocskai kertben.** A Szent-László dalegylet derék tagjaitól volt hangos a Bocskay-liget tegnapelőtt. Kirándulások céljára a remek ligetet választák s a hol még nemrég a futóhomokban izzott a nyári verő fény, ma lombos, szőlőbevezte üdülőhelyet találtak. Csak nemrég hívta meg a ligettársaság a sajtó képviselőit barátságos megtekintésre s ime a liget egy varázs-

átésre a lankadt városi közönség mekkája lett, hová százával tolonganak naponként a szórakozni vágyók, kiknek kényelmére 8 vonat áll rendelkezésre. Ezuttal a dalegylet jelszava alatt ötszáznál több látogatója volt a pompás berkeknek, a kik a késő éjji órákban is alig iudtak megválni az élvezetes, poetikus helytől.

— **A kis vonat összeütközése.** Tegnap a déli órákban csaknem végzetéssé válható összeütközés történt a debreceni kis vasuton. A motoros, a mely bizonyos grandezzaival jár-kél a vasutól a nagyerdőig és egy közönséges gőzös rohanak egymásnak. Egy óra körül járt az idő, a mikor a motor a nagyerdőről visszajövet az egymalom utcai kitérőnél várta a szembejövő másik vonatot. Mikor az a közelébe ért, a motor megindult s ekkor történt az összeütközés. Még pedig olyan erővel, hogy a motoros megrongálódva kiugrott a sínekből, a másik vonat szintén megsérült. Az utasoknak szerencsére bajuk nem történt. A vonatok a forgalmi akadályok miatt késtek.

— **Eötvös Bálint megmérgezte magát.** Budapestről írják, hogy tegnap délelőtt 10 óra után Eötvös Bálint volt országgyűlési képviselő Eötvös utca 28. számú lakására hívták a mentőket. Eötvös Bálintot, akit tudvalevően 3 évi fegyházra ítélték sikkasztás és család miatt, ma reggel heves vérhányások lepték meg. A mentők nagynehezen elállították a vérzést. Eötvös állapota súlyos, valószínű, hogy megmérgezte magát.

— **Goethe-anekdóta.** Egyszer Goethe egy barátjával a weimari parkban sétált. A mint egyik félreeső, lombosabb helyre érnek, észreveszik, hogy egy tulságosan erkölcsösnek ismeri férjes asszony egyik udvari galvárral hevesen ölelkezik és csókolózik. Mindketten szó nélkül visszafordultak és eltávoztak. Hangtávolon kívül érve, bámulattól halványan kérde Goethe barátja: Láttam? Láttam, — felelt a nagy költő — de nem hiszem.

— **Egy fülbevaló.** Találtatott egy fülbe való, igazolt tulajdonosa átveheti a II. k. ker. rkapitányságnál.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be. Berényi Margit ev. ref. 15 hónapos, Volaj Anna r. kath. 14 hónapos, Dobos József g. kath. 9 hónapos, Gyulai Antal ev. ref. 48 éves, Némethy András ev. ref. 1 hónapos. Varjas Péter ev. ref. 34 éves, Szegedi Mihály ev. ref. 34 éves, Bajdi Istvánné ev. ref. 48 éves, Fitár József r. kath. 2 hónapos, Kaszás István ev. ref. 14 napos, Kerekes Teréz ev. ref. 1 hónapos, László Ilona r. kath. 12 hónapos.

— **A hadikárpótlás.** A jelenleg folyó orosz-japán háború békefeltételei közt legnagyobb nehézséggel a hadikárpótlás megállapítása fog járni. — Elvben a hadikárpótlás pusztán a győztes állam költségeinek megtérítésére szolgálhat, valóságban azonban a legtöbbször a győző követelésének mértékétől függ s ekképen a legnagyobb önkénynek van alávetve. Ez így volt már az első gallus betörés alkalmával 390 ben, Kr. e. mikor a végzetes alliai csata után a barbár gallusok egész Rómát elfoglalták a kapitólium kivételével. Akkor is Brennus csekélynek találván a súly szerint megállapított aranyat, a mérleg serpenyőjébe vetette kardját, az ismert inzultáló fölkiáltással: Vae victis! (Jaj, a legyőzötteknek!) A hadikárpótlás nagysága sokszor a legyőzött szorongatott helyzetétől is függ, mert ez minden árat megfizet, csak hogy a további megaláztatástól meneküljön. — Eddig még mindig akadt valami konkrét akadály, mely lehetetlenné tette, hogy az

előre megállapított összeghez ragaszkodjanak. Így például I. Napoleon husz millió kárt okozott Angliának, az utolsó háborúban a száz nap alatt, mielőtt Waterloo-nál végleg leverték. Es a párisi békében Franciaország mégis csak 67,200.000 korona kártérítést fizetett az összes hatalmaknak; és még ezt aránylag csekély összeget is öt évi, mindig negyedéves részletekben törlesztették le. Az 1870—71-iki francia-német háború végén a frankfurti békében 4800 millió korona hadikárpótlást kötött ki Németország és pedig készpénzben, rövid határidőre. Az első részletet, 480 millió koronát azonnal le kellett fizetnie a francia kormánynak, mielőtt a komünt leveri és Páris elfoglalja. 960 millió koronát az év végéig, 480 milliót 1872. május 1-ig és a még hátralékos 2880 milliót 1874. május 2-ig kellett lefizetni. Hogy Franciaország képes volt ez óriási összeget így aránytalan rövid idő alatt megszerezni, az bizonyítja népének gazdagságát. Az egész világ bámulatára hat hónappal az utolsó részlet esedékesége előtt már ki volt fizetve a teljes 4800 millió. — Nagy havi kárpótlást követelték az oroszok a törököktől 1878 ban, miután Bizánc kapujáig előrenyomultak. A berlini kongresszus ugyan leszállította az oroszok követelését, de még így is 768 millió koronát tett ki a megállapított hadikárpótlás összege: persze itt szó sem lehetett sem azonnal, sem rövid határidőre való fizetésről; a török nép még ma is nyögi a csaknem harminc esztendő követeles terhét. A japán kínai háborúban Kína 200 millió táelt (620 millió kort) fizetett a győztes japánoknak. A görög-török háborúban 1897 ben szerettek volna a törökök nagy kárpótlást kiesikarni a görögöktől, de az európai hatalmakból alakult pénzügyi bizottság megállapította, hogy Görögország akkori pénzügyi viszonyai között nem fizethet többet 96 millió koronánál. Arra is volt már eset, hogy a győztes fél fizetett a vesztesnek: Az Északamerikai Egyesült Államok így kárpótolják Spanyolországot az utolsó háborúban nagy területi veszteségeért, persze aránylag csekély összeggel.

— **Állandó választmány ülése.** A vármegye állandó választmánya ma délelőtt fél 9 órakor ülést tart.

— **A h. pénzügyigazgatóságnál** és a kir. adóhivatalnál, — amint nekünk jelentik — július és augusztus hónapokban a hivatalos órák reggel 7-től d. u. 1 óráig tartanak, a kir. adóhivatal pénzkezelése d. e. 8—12-ig eszközöltetnek,

— **Szigoru párbajfeltételek.** A Bikában tegnap valóságos megdöbbenéssel tárgyalták azokat a párbajfeltételeket, amelyek szerint az aradi affér hőseinek meg kellett volna verekedniök.

— Szigoru, tulszigoru feltételek mondta az egyik.

— Hja, a Keglevich eset óta nem lehet faramucizni.

— Sőt: talán éppen azért kellene enyhíteni a feltételeket.

— Szó sincs róla, — kardoskodott egy ujságíró. — Ha már verekszik valaki verekedjék súlyos feltételek mellett. En, teszem azt, három havi golyóváltást ajánlanék.

— Sok! — riadtak fel többen is.

— Igen ám, — folytatta a harcias kedvű azonban két heti fölmondást ki kell kötni.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkészítési műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

— **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerzertár.

— **Ki akar olcsón ruházkodni,** az vegyen szép és olcsó angol és belföldi divatszövetet eredeti gyári árban **Ranunkel H.** és fia cégnél.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Magyarok Japánban.

— július 5.

Néhány hét múltán, július hó 28 án indul Eötvös Károly magyar csapata Japánba. Nevezetességre e kirándulást az emeli, hogy maga Eötvös Károly járul a követséggel a mikádó elé és Oyama generális elé. Eötvös? Akinek támadhatott minden fajta szenvedélye, de utazó szenvedélye soha. És hogy a kor is rá súlyosodott, ime most ellenállhatlan benne a vágy, hogy otthonában lássa a legújabb kor legnagyobb hőseit: a japánokat.

Hogy a bécsi japán követség ügyésze itt: járt mindenféle tájékozást beszerzett Eötvös Károlyról. És ami jelentést róla a mikádónak küldött: neki is dicsősége, de még nagyobb dicsősége a nemzetnek. Jelentése szól az ország nagy írójáról, nagy politikusról, nagy jogászárol.

A követségi ügyész, hogy a mikádó ismerőseként fogadhassa Eötvös Károlyt, a nagy író műveit már elküldötte dr. Matsumura Shonen tokiói egyetemi professzornak, aki jól tud magyarul és arra kérte, hogy válogasson beöle és amit kiválasztott fordítsa japánra és juttassa a mikádóhoz.

A császári hajó a marseillei kikötőből indul. Nem pedig Liverpoolból, amint azt tervezték. Még pedig azért nem, mert a Marseilleből induló követségi hajóra többen férnek és a hajó gyorsabb járatu is, mint a londoni japán követség hajója.

A magyar küldöttség fogadása rendkívül barátságos lesz. Singapurban, Hongkongban és Sanghaiban a japán követség rendez hivatalos fogadtatást. Nagasakiban, Kobeban, Jokohamában és Tokióban pedig a fogadtatás rendezését a Kihin-Kivai (Welcom Society) társaságra bízta a japán miniszterium.

Hogy kik vesznek részta követségben? Ma még nem tudjuk. A követség többi tagjait a szervező százas bizottságból válogatják ki, a melynek névsorát itt közöljük:

Achim L. András országgyűlési képviselő, Barabás Béla orsz. képviselő, Baratosi Balogh B. fővárosi tanító, Dr. Benedek János országgyűlési képviselő, Benitzky Ödön hírlapíró, Bodnár Ottó nagykereskedő, Braun Gyula mérnök, dr. Beöty Lajos ügyvéd, Buáll Alfréd nagyipartokos, Bulay Barna lapszerkesztő, Buzi Barna országgyűlési képviselő, Csányi Sándor országgyűlési képviselő, dr. Csató Gyula ügyvéd, Czizmazia Ferenc országgyűlési képviselő, dr. Demény Hugó ügyvéd, dr. Derekassy László orvos, Deutch Arthur kir. tanácsos, Deutsche Frigyes háztulajdonos, Dömjén Gyula gyógyszerész, Eichner Soma lapszerkesztő, Eötvös Károly országgyűlési képviselő, Feledi Dezső igazgató, Földes Géza iskola-igazgató, Földi Gyula bankár, Fried Vilmos dr. ügyvéd, Gáspár Ferenc dr. orvos, Gillány János tanár, ifj. Glück Soma dr. orvos, Grünhut Armin dr. ügyvéd, Harsax hírlapíró, Hujdu Béla kir. aljárásbíró, báró Harkányi György nagybirtokos, Hartmann Elek dr. ügyvéd, Hartmann Sándor dr. ügyvéd, Heidelberg Sándor műépítész, Herz Mór dr. ügyvéd, Herzberg Károly nagykereskedő, Hock János országgyűlési képviselő, Hoitsy Pál író, országgyűlési képviselő, Hollóssy Géza hírlapíró, Hopp Ferenc a Calderoni cég főnöke, optikai szerek nagykereskedője, Hora István takarékpénztári igazgató, Horváth János róm. kath. lelkész, Jaulusz István hírlapíró, Kabos Ede lapszerkesztő, Kardhordó Árpád háztulajdonos, Klei Gyula gyáros, Komor Siegfried, Kuhn Arthur nagykereskedő, Yokohamában, dr. Leitner Adolf országgyűlési képviselő, Linek Lajos festőművész, Linzer Béla szeszgyáros, Loránt Dezső lapszerkesztő, Markos Gyula országgyűlési kép-

viselő, Mészáros Dániel hírlapíró, Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő, Molnár Jenő dr. ügyvéd, Molnár Lajos igazgató, Nagy Endre hírlapíró, Nemes Marcel vállalkozó, Oláh Gyula dr. orvos, Olay Lajos országgyűlési képviselő, Pakocs József szinműíró, Pallos Armin vállalkozó, Palotai Hugó lapszerkesztő, Pap Elek orsz. képviselő, Bagdi Papp Sándor kir. közjegyző, Papp Zoltán országgyűlési képviselő, Percel Mór lapszerkesztő, fővárosi bizottsági tag, Perl Soma dr. ügyvéd, Pollatsek Sándor dr. fővárosi bizottsági tag, Popper Károly nagyiparos, Purjesz Lajos lapszerkesztő, Rácz Dezső dr. ügyvéd, Rákosi Viktor országgyűlési képviselő, Rátkay László országgyűlési képviselő, Reiner Ede dr. orvos, Rózsa Vilmos dr. ügyvéd, Schiesinger Samu nagybirtokos, Schriffner József országgyűlési képviselő, Som Pál vas. és közl. szerkesztő, Strausz Strausz Adolf dr. kel. akadémiai tanár, Sümei Vilmos országgyűlési képviselő, Szathmáry Mór országgyűlési képviselő, Szász József országgyűlési képviselő, Száva János iskolaigazgató, Szekeres János dr. ügyvéd, Szende D. Asphaltársaság int., Szendefy Aladár doktor orvos, Szomoró Emil lapszerkesztő, Tiller Róbert háztulajdonos, Tolnay Ákos festőművész, Udvary Ferenc országgyűlési képviselő, Varságh Zoltán dr. okl. gyógyszerész, Vázsonyi Vilmos dr. országgyűlési képviselő, Wilhelm Adolf dr. ügyvéd, gróf Zichy Miklós országgyűlési képviselő, Zigány Árpád író, Zilzer Antal festőművész, Dömjén Gyula tükár, Eötvös Károly országgyűlési képviselő, elnök, sasvári Kardhordó Árpád szervező.

TAVIRATOK.

Az első erőszakos lépés.

Budapest, július 4. A félhivatalos Magyar Nemzet arról értesül kormánykörökből, hogy Fejérváryék legközelebb erőszakoskodni fognak. Ha ugyanis a közigazgatási tisztviselők a kormány rendeleteit nem teljesítik, őket azonnal felfüggesztik állásaiktól és helyetteseket rendelnek ki. A helyettesek vagy miniszteri biztosok, vagy kormánybiztosok lesznek, a kik a közigazgatási teendőket elvégzik a községekben és törvényhatóságokban.

Szabadelvűpárti elnök az ellenzéken.

Budapest, július 4. A hetedik kerületi szabadelvűpárt megbomlott. Elnöke, Erlich G. Gusztáv, a ki a legfanatikusabb mamelukok közé tartozott, ma belépett a függetlenségi és 48-as pártba.

Küldöttség a cárnál.

Pétervár, július 4. A cár ma fogadta a kurski nemességnek küldöttségét gróf Dorer nemességi marsall vezetésével. A küldöttség a cárnak feliratot nyújtott át, amelyben azt kérték, hogy a szemsztvók két alapvetők rendje a nemesség és a parasztság a rendek szerint érvényesüljön a jövő törvényhozó és tanácstestületében. — A cár holnap az orosz férfiak egyesületének küldöttségét fogadja gróf Bobrinszky vezetésével. Küldöttségben négy paraszt is lesz. 5 nemességi marsall arra kérte a cárt, hogy adjon nekik kihallgatást, a cár azonban csak kettőjüket fogadta. Trubeckoj herceg moszkvai nemességi marsallt és a pétervári gróf Gudoviczot. A kihallgatás, mely a cár magánkabinetjében történt, igen sokáig tartott.

Az orosz forradalom.

Pétervár, július 4. Újabb hírek szerint Kronstadtban pénteken a mintegy 3000 munkás sztrájkja következtében keletkezett lázadást katonai karhatalom alkalmazásával és gépfegyverekkel elfojtották. Rendkívül sok embert megöltek és megsebesítettek.

Kiev, július 4. A behívott tartalékosok közt kevés a zsidó. Azt híresztelik, hogy sok zsidó menekült a városból, a kiknek tudomása volt a küszöbön álló mozgósításról. Ezáltal különböző városokban zavargás keletkezett, mely közben pálinkás boltokat és kávéházakat kifosztottak. A tartalékosok sok rendőrt lefegyvereztek és megsebesítettek. Egy tartalékost halálosan megsebesítettek. A rend ismét helyreállott.

Hol a Potemkin?

London, július 4. Ide érkezett jeleintés szerint a Potemkin nevű lázadóhajó tegnap Konstanztban vizet és eleséget akart vásárolni. Miután nem kapott, ma elhagyta a kikötőt. Hogy hová tűnt el, nem tudják.

Gyilkosság a havasonok.

Déva, július 4. A Kudsir melletti Pojana havason rablógyilkosság történt. — Az egyik havasi házban átmetszett nyakkal, halva találták Tonyeszk Mária, ki gazdag asszony hírében állott. A ládák s szekrények mind fel voltak feszítve s azokból az értékes tárgyak hiányoztak. A gyanu alapján letartóztatták Kisztean Miklóst, kinek ruháján vérfoltokat is találtak. Kisztean erősen tagad. A nyomozás folyik.

Kísérletek a békitésre.

New-York, július 4. Oysterbayból jelentik: A tanácskozás, mely most Rooseveltnél elnök közbenjárására Oroszország és Japán között a fegyverszünet érdekében folyik, az elnökhöz közel álló körök részlete szerint a háború beszüntetését illetőleg több reménységgel keesgetet, mint valaha. Rooseveltnél azt remélik és hiszi, hogy a fegyverszünet már rövid pár nap múlva létrejön.

Letartóztatott gyilkos.

Mohács, július 4. A csendőrség ma elfogta Mistria István napszámot, a kit gyilkosság miatt köröztek. Mistria a napokban a szomszédos Rétfalun meggyilkolta és kirabolta a 74 éves Szabó Éva asszonyt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 4.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelte. Tartós irányzat mellett 18,000 méteronásza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek közül zab szilárd, a többi változatlan. 115: meleg.

Buza októberre	15.78—80.
„ 1906. áprilisre	16.22—24.
Rozs októberre	12.82—84.
Zab októberre	11.84—36.
Tengeri júliusra	15.02—04.
„ 1906. júliusra	10.74—76.
Repece augusztusra	23.70—90.

A Grange-ház drámája.

Sherlok Holmes legújabb elbeszélése.

Írta: Conan Doyle. 1

Keményhidegségű, fagyos hajnalban történt, 1897 telén, a mikor egy erős rázás a vállamon felébresztett. Holmes állott előttem. Kezében gyertyát tartott, mely megvilágította felém hajló izgatott arcát, — az első pillanatra elárulta, hogy valami nincsen rendben.

— Talpra Watson, talpra! — kiáltá. — Menjünk! Szót se! Öltözzél és menjünk!

Tíz perccel később mind a ketten kosiban ültünk és a hallgatag utcákon keresztül dübörögtünk a Charing Cross vasúti állomás felé. A téli regg szürkülete kezdett világosodni, itt ott láttunk egy korai munkás alakjának halvány körvonalait, a mint melletünk elhaladt, London opalizáló kődjében elmosódottan, bizonytalanul. Holmes hallga-

tagul húzódott meleg kabátjába, én örültem azon, hogy hasonlóképpen viselkedhettem, mert a levegő rendkívül éles volt és éhomra voltunk még mind a ketten. Csak a mikor az állomáson megihattunk egy eszébe forró teát és beültünk a Kentbe vivő vonatba, akkor engedtünk fel lassanként; ő elkezdett beszélni, én meg figyelni. Holmes kivett zsebéből egy írást és felolvasta:

„Grange-apátság, Marsham, Kant d. e. 3 óra 30 perc.

Kedves Mr. Holmes, nagyon örvendélek, ha rögtön szíves volna segítségemre lenni egy olyan ügyben, a mely fölöttem figyelemre méltónak ígérkezik. A dolog egészen beleillik az ön szakmájába. A hölgy kiszabadításának kivételével igyekszem mindent olyan érintetlenül hagyni, a hogy találtam. Nagyon kérem azonban, ne veszítsen egy pillanatot sem, mert nagyon nehéz Sir Custacet ott hagyni.

Tisztelője Stanley Hopkins.

— Hopkins már hétszer hívtat és meghívása mindig teljesen jogosult volt — tette hozzá Holmes. — Azt hiszem, hogy mindezek esete belejutott a te gyűjteményedbe és meg kell vallanom Watson, hogy ezek megválasztásában sok olyan tulajdonságot tanúsítasz, amely ellensúlyozza azt, a mit tudósításaidban nélkülözök. Az a fatális szokásod, hogy mindent az elbeszélés szempontjából ítélj meg a tudományos gyakorlat szempontja helyett, valósággal tönkretetted azt, a mit a klasszikus esetek sorozata a tanulságok szempontjából nyújtott volna. Keresztülugrod a rendkívül finom és megkapó dolgokat is, ha valami izgatató részlet megkap, a mely talán érdekelheti az olvasót, de semmiképp sem okátja.

— Hát miért nem írod meg magad? — kérdelem némi keserűséggel.

— Majd megírom, kedves Watson, majd megírom. Most azonban, a mint tudod, nagyon el vagyok foglalva, de föltettem, magamban, hogy éltém alkonyát egy olyan vezérfonal megírására szentelem, a mely mint egy gyújtó lencse, összesíti magában mindazt, a mi a detektív művészetéhez szükséges. . . . Mostani esetünk gyilkosságnak látszik.

— Azt hiszed tehát, hogy sir Custace meghalt?

— Annyit mondhatok, hogy Hopkins írása nagy izgatottságra mutat, pedig ő nem könnyen izgatható természet. Igen, azt látom, hogy valami erőszakos cselekedet történt s hogy a testet azért hagyták fekvé, hogy mi megláthassuk. Pusztán öngyilkosság nem lett volna elég, hogy utánam küldjenek. A mi a hölgy kiboacsátását illeti, valószínűleg az fog kiderülni, hogy a tragédia lefolyása alatt be volt csukva a szobájába. Előkelő körökben mozgunk, Watson; ropogós a papiros. E. B. monogram, címer, festői círadák. Azt hiszem, hogy Hopkins barátunk jó hírnevét igazolni fogja és nekünk lesz egy érdekes napunk. A büntetést tegnap éjjel 12 óra előtt követték el.

— Honnan tudod?

— Egy pillantást vettem a menetrendbe és kiszámítottam az időt. A helyi rendőrséget értesíteni kellett. Scotland lorddal kellett utaznia és engem értesítenie. Ez elég munka egy éjszakára. Nos, itt vagyunk Chislehurst állomáson és kétségeink nemsokára szét fognak oszolni.

(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

Kapható: az összes gyógytárakban, savanyuvíz kereskedésekben és Drogueria üzletben.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó sző-

● ● ● vetek ● ● ●

Oriási raktára!

2750—1905. sz.

Arlejtési hirdetmény.

A debreceni m. kir. dohánybeváltó hivatal telepén-ujon építendő munkás árnyékszéknek munkálatára 1218 korona 8 fillér irányoztatván elő, ezen munkálat biztosítására alulírott felügyelőség folyó évi agusztus hó 2-ik napján délelőtt 11 órakor versenytárgyalást fog tartatni.

Felhivatnak vállalkozni szándékozók hogy ezen ideig 5% bánatpénznek a m. kir. adó hivatalnál letételét igazoló nyugtával ellátott írásbeli zárt ajánlataikat nyujtsák be későbbben beérkezett avagy oly ajánlatok melyekhez készpénz van csatolva el nem fogadtatnak.

A vonatkozó előmérés költségvetés alulírott felügyelőség irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

M. kir. dohány beváltó felügyelőség.
Debrecen, 1905. július hó 3-án,

Mogyorósy,
felügyelő.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzalog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.
3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.
3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.
3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk 50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében,

jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig 2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

Tóth Gyula
vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdőkádák, jégszekrények, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémparhoz való szerszámok, **tüskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz **multiplicátor** (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zacherlin

Nagyon segít és utólérhetlen féregpusztító Üvegekben vásároljuk.

Kapható:**Debrecen:**

Csanak József
Criseo Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőczey István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Rickl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Gőczey István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós

Berettyóújfalú:

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann

Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

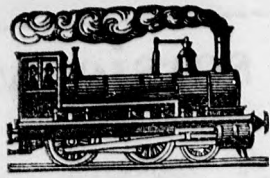
Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

kereskedőknél.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárád felé —	este	12 06
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár (gyorsvonat)	este	8 24
Csak Szatmár (gyorsvonat) v. sz. sz.	d. u.	12 11
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	reggel	8 13
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7 17
Miskolc — Kassa felé — — —	d. u.	4 36
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	5 35
m. á. vasutól	reggel	5 44
vásártérről —	d. e.	8 09
m. á. vasutól	d. e.	8 16
vásártérről —	d. u.	11 11
H.-Böszörmény	d. u.	11 20
B.-Sz.-Mihály	d. u.	4 41
felé	d. u.	4 54
vásártérről —	este	7 —
m. á. vasutól	este	7 07
vásártérről —	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4 56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	5 16
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	reggel	9 35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3 29
Budapest — Nagyvárád f. gyorsv.	este	6 40
Budapest — Nagyvárád felől —	éjjel	2 24
Budapest — Nagyvárád felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár — M.-Szigetről — — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11 31

B.-Sz.-Mihály	vásártérről —	reggel	7 33
H.-Böszörmény	mávasutóhoz	d. e.	7 40
felől	vásártérről —	este	6 12
	mávasutóhoz	este	6 18
	vásártérről —	d. u.	3 19
	mávasutóhoz	d. u.	3 35

F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasutóhoz	d. u.	7 54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	3 18

NYAVAJATORÉS!

Ki nyavalyatorés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által **Majna-Frankfurt**

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből

kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény sem volt képes a 40 év óta bevált **Dr. Lengyel frigyese** féle

Nyirfa-Balzsam

piperecikket hátérbe szorítani: ez annak jele, hogy ebben tényleg jó, a természet által készített bőrszépítőszert bírnak. Azon tulajdonsággal bír hogy általa a felső bőrréteg lassankint lehámlik és az ily módon tisztított bőr alatt levő réteg úde, ifjított alakban mutatkozik és ezzel egyidejűleg megszűnik mindennemű kiütés, szepő, folt, vörösség és anyajegy az arcedők és himlőhelyek lassankint teljesen kismulnak, egyszóval az arcszin friss és élénk színezetet nyer

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona.

Dr. Lengyel féle benzoe-szapan darabonként 120 és 70 fillér

regényen hat és ténylegesen elősegíti a balzsam

hatását. Raktáron az összes nagyobb gyógyszerárakban

gyógyszertárakban és illatszertárakban továbbá a főraktárban:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárakban

Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26

valamint a „NÁNDOR“ gyógyszerárakban

Váci-körút.

ANCELOTTI MULATO az „Arany-bikában“

Előleges jelentés,
Folyó hó 30-án. Pénteken lesz
Angelotti igazgató első
fellepte.

Uj! **Uj!**
„Az akaratos asszony“ bohózat

Hilda és Tilda

párdalosok.
Valamint az összes szerződöttetett
művészek fellepte.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁCI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Nyilóvirágok, esokrok, kcszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvak, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbákácfákat és más kertészeti vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertészdel.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottik.

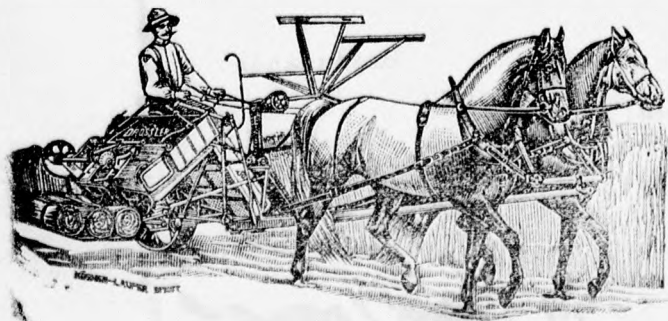
Világhírű

Pilseni Osforras

Debrecenben kizárólag az „AranyBika“ szállóban a közönség kényelmére egy amerikai rendszerű sörhűtő épült, ami által mindennap, annak minden órájában, ép úgy mint Pilsenben teljesen friss sört szolgálnak.

Pilseni Polgári Serszőzöde

állapított 1842-ben.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest VI, Váci-körút 59. — SZALLIT: Magánjárokát, Locomobilokat, teljes Gőzcséplőkészleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee“ Fűkaszalógépeket, Arató és Kéveköttőgépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill“ vetőgépeket, és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Arjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk.